

IBE

INSTYTUT
BADAŃ
EDUKACYJNYCH

Lekcje języka polskiego i matematyki w klasie V w świetle wyników badań ankietowych i obserwacyjnych **ARGOS**

Ewelina Jarnutowska

Instytut Badań Edukacyjnych

Badanie obserwacyjne ARGOS

- konstrukcja narzędzia komputerowego wspomagającego obserwację przebiegu lekcji – aplikacja ARGOS
- badania pilotażowe realizowane w klasach III i V szkół podstawowych (2012, 2013)
- badanie główne realizowane od kwietnia do czerwca 2013 roku
- 69 oddziałów klas V z 50 szkół podstawowych
- realizowane przez 43 obserwatorów
- obserwacje bez rejestracji audio i video

Obserwacja dydaktyczna

jeden z trzech trybów obserwacji

koncentracja na przebiegu lekcji

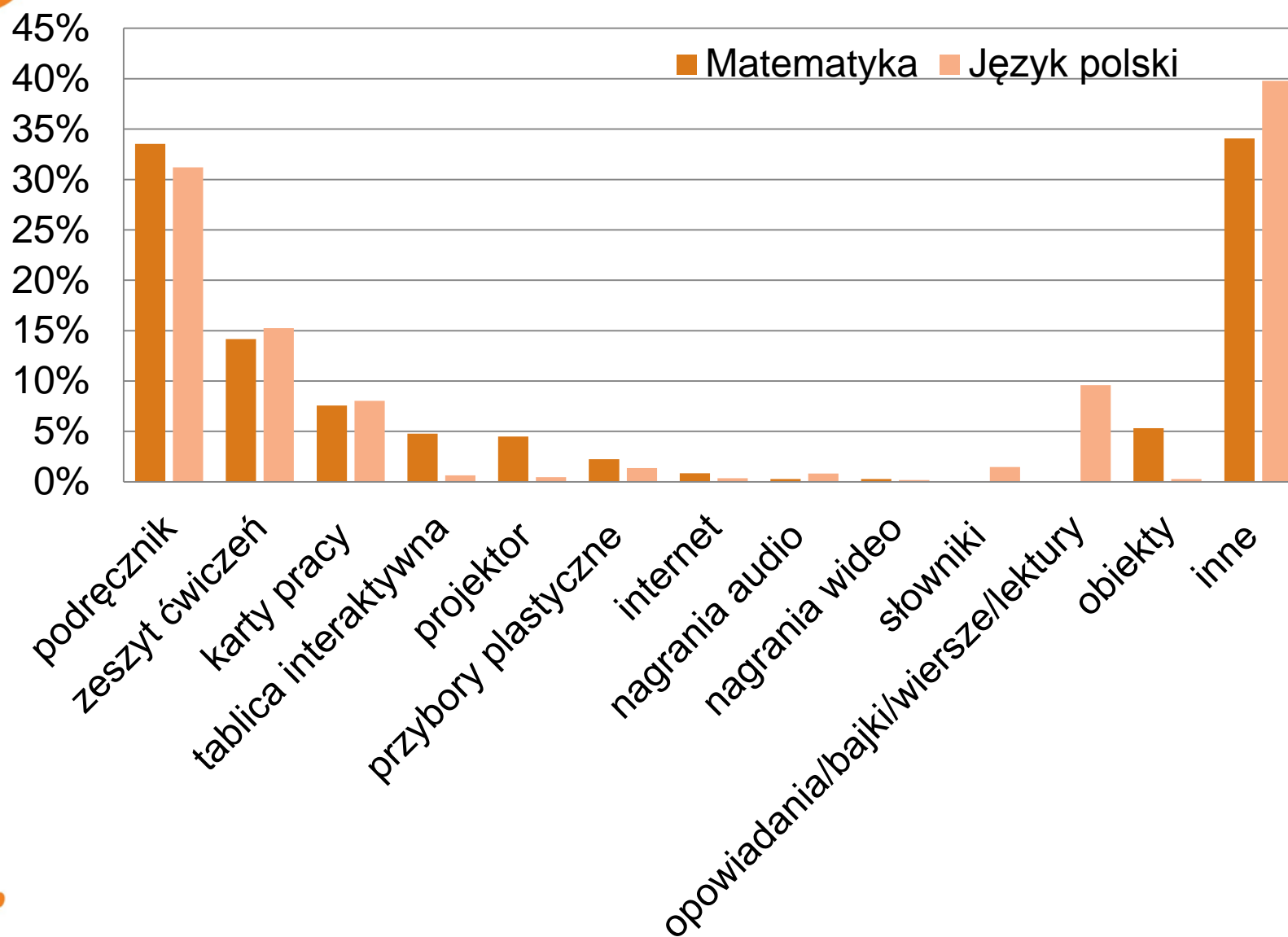
obserwowana cała lekcja (brak próbek czasowych)

w każdej szkole obserwacje dydaktyczne 4 lekcji języka polskiego i 3 lekcji matematyki

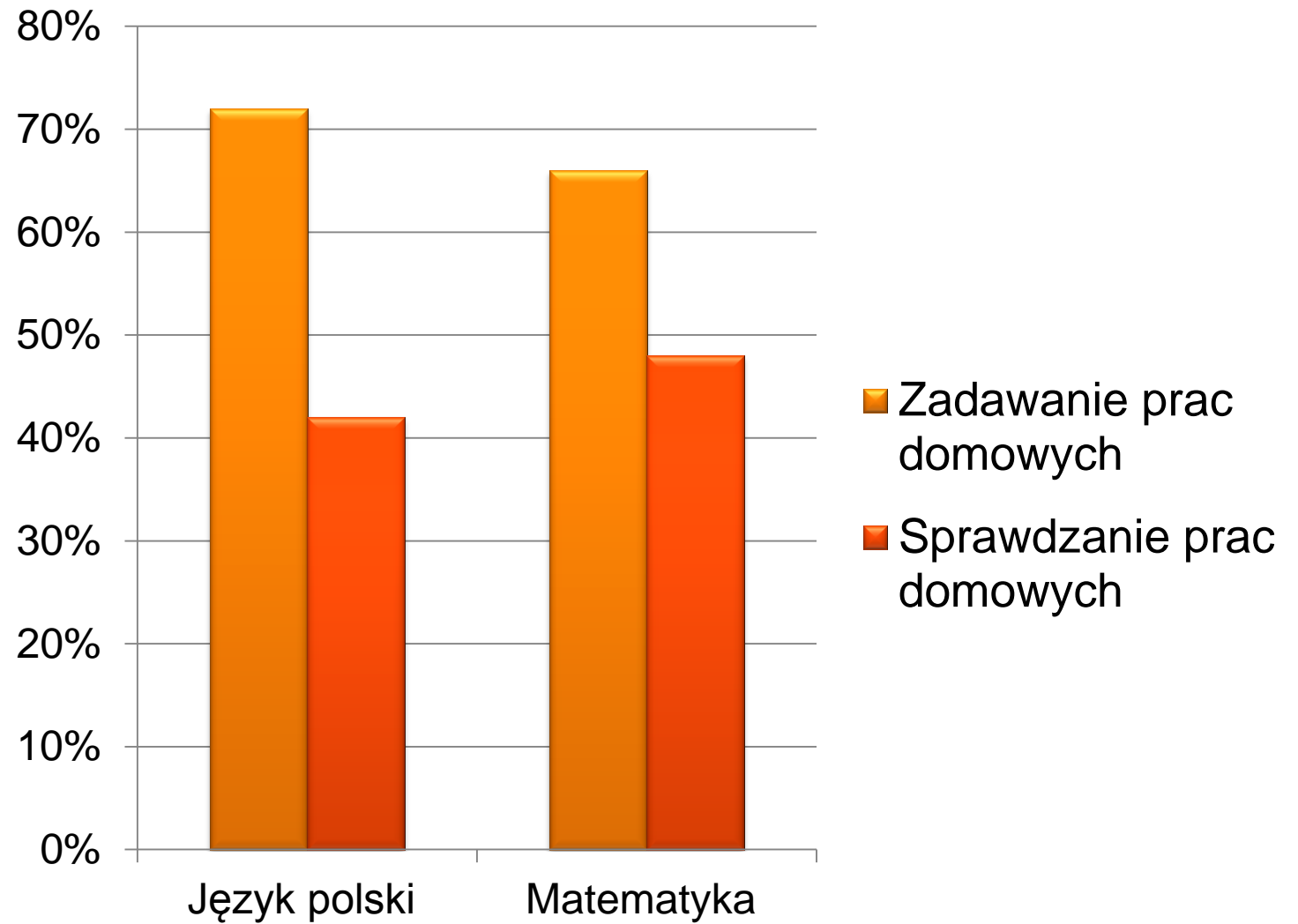
łącznie w badaniu przeprowadzono obserwacje dydaktyczne na 275 lekcjach języka polskiego i 210 lekcjach matematyki

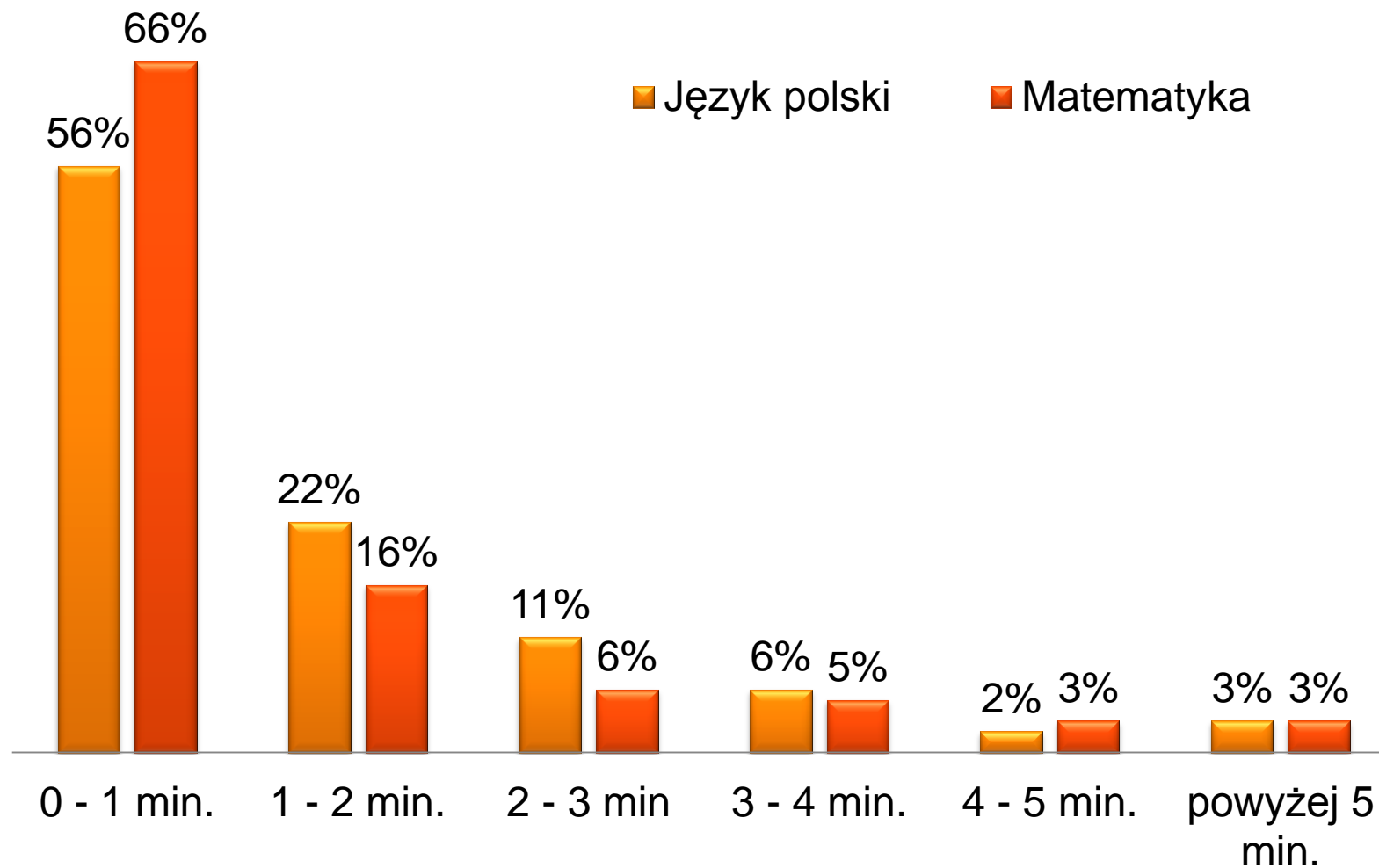
Środki dydaktyczne wykorzystywane na lekcjach

Prace domowe

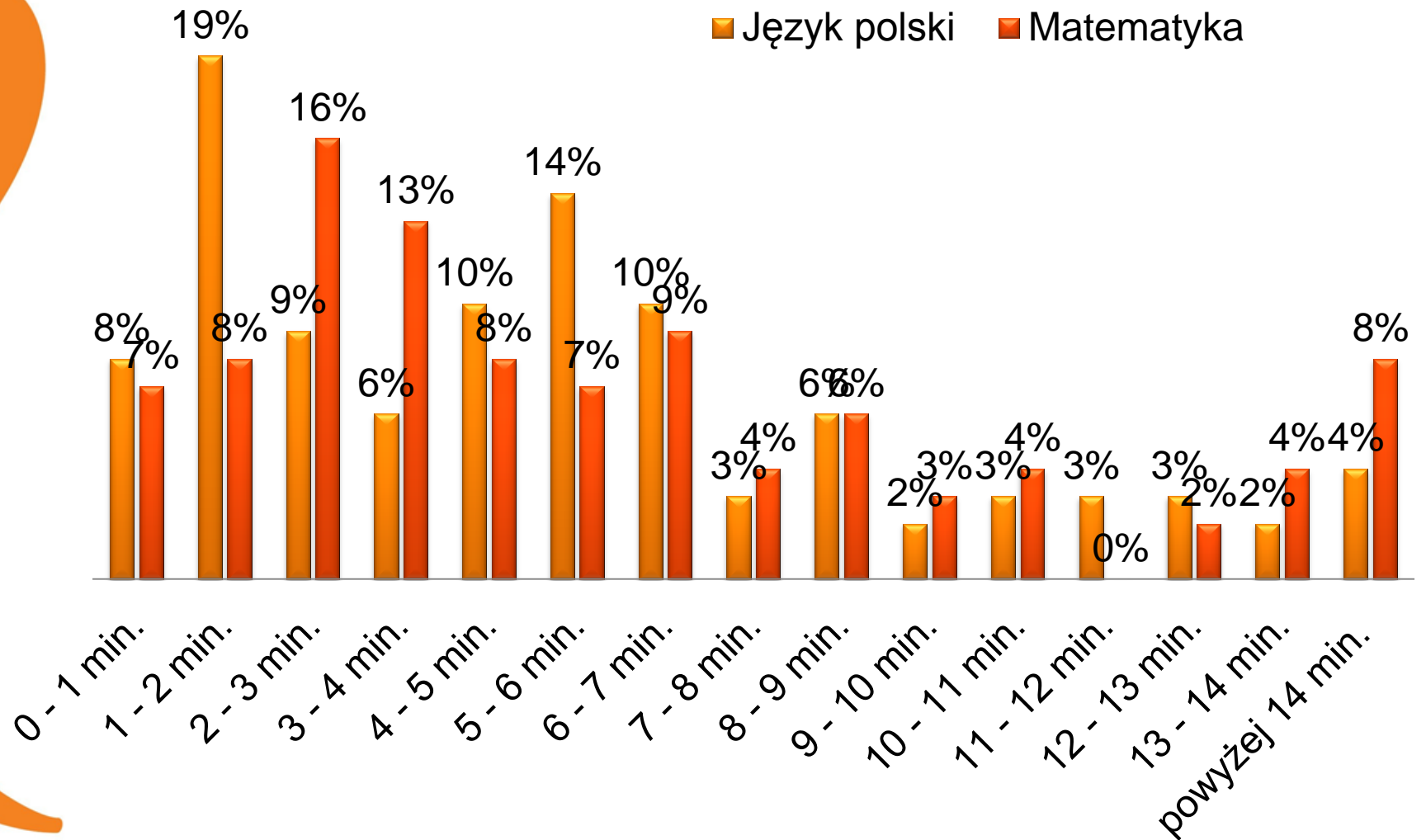

Czas trwania zadawania pracy domowej

Czas trwania sprawdzania pracy domowej

Indywidualizacja procesu nauczania

- ❑ **Badanie dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD) 2012 – w badaniach ankietowych nauczyciele języka polskiego i matematyki w szkołach podstawowych deklarowali przydzielanie uczniom różnych zadań na większości lub na każdej lekcji kierując się:**
  - ich możliwościami i poziomem umiejętności (60%)
  - wynikami w nauce (42%)
  - zainteresowaniami uczniów (32%)

- ❑ **Badanie TALIS 2013 - około 2/3 polskich nauczycieli szkół podstawowych deklarowało, że różnicuje zadania przydzielane uczniom, dostosowując je do ich możliwości i postępów w nauce**

Indywidualizacja procesu nauczania

JĘZYK POLSKI

275 lekcji
obserwowanych

indywidualizacja
na 9 lekcjach
(3%)

MATEMATYKA

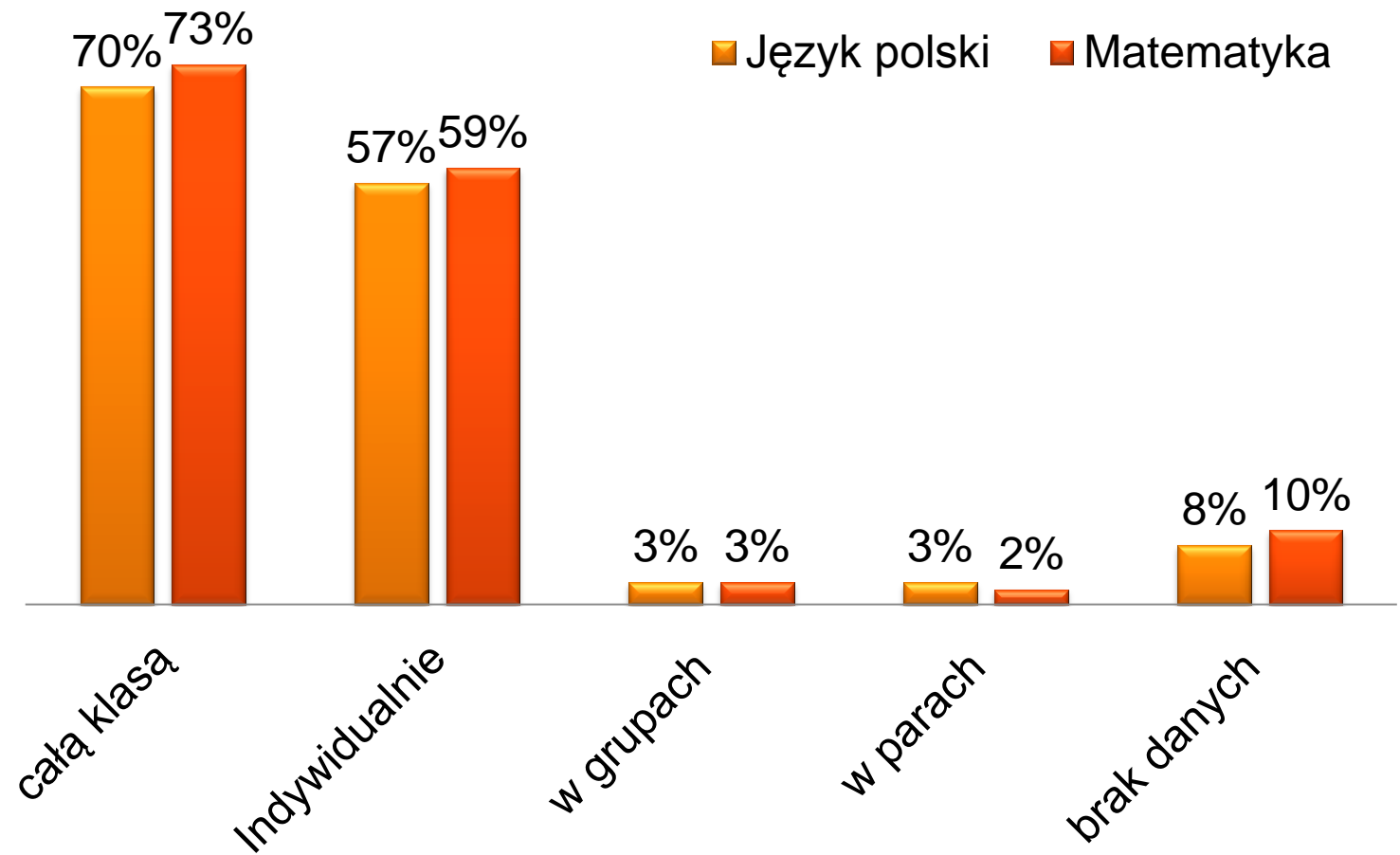
210 lekcji
obserwowanych

indywidualizacja
na 11 lekcjach
(5%)

Praca grupowa

- ❑ **Badanie dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD) 2012** - 42% nauczycieli języka polskiego i matematyki deklaruje, że dzieli uczniów na grupy na większości lub na każdej lekcji
- ❑ **Badanie TALIS 2013** - praca w małych grupach stosowana jest w szkołach podstawowych częściej niż w gimnazjalnych, w których wykorzystuje ją około 40% nauczycieli

Formy pracy stosowane w trakcie realizacji zadań

Wnioski

- zbliżony obraz lekcji języka polskiego i matematyki w klasach piątych szkół podstawowych
- lekcje prowadzone są według typowego schematu
- zadawanie prac domowych wydaje się być pewnym rytuałem - zadania domowe zadawane na większości lekcji, nie zawsze są sprawdzane, mało czasu poświęca się na ich omawianie
- lekcje prowadzone są przy użyciu tradycyjnych środków dydaktycznych, takich jak podręcznik, zeszyt ćwiczeń i powielone karty pracy
- indywidualizacja procesu kształcenia na lekcjach języka polskiego i matematyki w klasach piątych praktycznie nie występuje
- bardzo rzadko stosowana jest praca grupowa (6% wykonywanych przez uczniów zadań) – brak możliwości rozwijania umiejętności rozwiązywania problemów, skutecznego komunikowania się z ludźmi w różnych sytuacjach, umiejętności pracy w zespole

Dziękuję za uwagę

e.jarnutowska@ibe.edu.pl

„Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytut Badań Edukacyjnych
ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa
tel.: (22) 241 71 00, e-mail: ibe@ibe.edu.pl